

SÜRDÜRÜLEBİLİR ARAZİ YÖNETİMİ İŞ FORUMU

Ankara Deklarasyonu

Ankara Declaration

Özet

2015 yılının Eylül ayında, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu, '2030 Sürdürülebilir Kalkınma Gündemi' kapsamında Arazi Bozulmasının Dengelenmesi (LDN) ile ilgili 15.3 sayılı Sürdürülebilir Kalkınma Hedefini (SKH) kabul etmiştir. 2030 yılına kadar arazi bozulumu dengelenmiş bir dünya hedefinin gerçekleştirilmesini amaçlayan 15.3 numaralı SKH, uluslararası topluluğun LDN konusunun önemini kabul etmesi bakımından hayati bir dönüm noktası teşkil etmektedir.

Birleşmiş Milletler Çölleşme İle Mücadele Sözleşmesi'ne (UNCCD) göre her yıl dünya genelindeki kullanılabilir arazinin %25'i yıllık 40 milyar \$ maliyetle bozulmaktadır. Gıda ve su güvenliği, karbon emisyonları, biyoçeşitlilik kaybı ile siyasi ve sosyal risklerle doğrudan ilintili olan arazi bozulmasının ekonomilerimiz ve toplumlarımız üzerinde önemli bir etkisi bulunmaktadır. İşletmeler açısından, arazi bozulumu azalan verimlilik ve artan maliyetler neticesinde kârlılığın azalması anlamına gelebilir. Bu durum, piyasa erişimine ilişkin riskleri de arttırabilmektedir.

Arazi bozulmasının durdurulması ve tersine çevrilmesi, bozulmuş ekosistemlerin eski durumlarına döndürülmesi ve toprak kaynaklarının sürdürülebilir şekilde yönetilmesi için eşgüdümlü küresel çabalara ihtiyaç vardır. Doğru kurumsal, siyasi ve yasal çerçeveler ekonomik teşviklerle tamamlandığı takdirde küresel topluluk LDN hedefine ulaşabilir. Tüm paydaşların katılımı başarı açısından hayati olmakla birlikte, özel sektör sahada büyük çaplı yatırımlar ve somut eylemler için gerekli kaynaklara ve know-how'a sahiptir. Yenilikçi çözümler getirerek, işletmeler ekonomilerimizin arazi bozulumu açısından dengeli hale gelecek şekilde dönüşüm geçirmesine önemli ölçüde katkıda bulunabilir.

1.Kısım Arazi Bozulmasının Dengelenmesi: İşletmeler için bir fırsat

Arazi bozulmasının iş açısından riskleri çok boyutludur: işletmeleri ekonomik, sosyal ya da çevresel faktörler aracılığıyla gerek doğrudan gerekse dolaylı olarak etkileyebilir. Arz ve talep dengesizliklere neden olabilir, girdi ve çıktıları hedef alabilir. Ayrıca, olumsuz etkilerin bir endüstriden diğerine yayılmasıyla ekonominin tümüne yönelik ciddi riskler ortaya çıkabilir.

Sürdürülebilir arazi yönetimi uygulamaları ise, bu tür durumların tam aksine, arazi varlıklarının tam verimlilik potansiyellerine erişmesine imkan tanıyarak gerek işletmeler gerekse diğer paydaşlar için olumlu sonuçlar doğurur. Bu sonuçlar arasında şunlar yer almaktadır:

- Azalan verimlilik ya da artan maliyetlerden kaynaklanacak kâr kaybı risklerinin en aza indirgenmesi.
- Çatışma ya da mecburi göç risklerine daha az maruz kalınması neticesinde işgücüne ve kritik pazarlara güvenli erişim.
- İyileştirilmiş marka imajı sayesinde daha yüksek marka değeri ve pazar payı.

2. Kısım

Arazi Bozulmasının Dengelenmesine İşletmelerin Katkısı

Yerel, ulusal ve bölgesel LDN hedeflerinin desteklenmesi amacıyla, Sürdürülebilir Arazi Yönetimi İş Forumu'na katılan vizyon sahibi işletmeler, arazi bozulmasının önlenmesi, durdurulması ve tersine çevrilmesi amacıyla SLM uygulamaları ve arazi kullanımı planlamasını destekleme taahhüdünde bulunmaktadır.

SLM uygulamaları arasında, diğer noktalarla birlikte, şunlar yer almaktadır: koruma tarımı ve tarımsal ormancılık gibi sürdürülebilir tarım türleri, sürdürülebilir orman yönetimi, biyoçeşitlilik ve ekosistem koruma, havza koruma, atık su arıtma, katı atık sahalarına gönderilen atıkların azaltılması/bunlardan kaçınılması ve haşere ve hastalık kontrolü. Mevcut araziler üzerinde verimliliğin sürdürülebilir şekilde artırılması da bozulmanın azaltılmasına katkıda bulunabilir.

Entegre bir arazi kullanımı planının bir parçası olarak, işletmeler bir yandan rüzgar, güneş ya da biyokütle enerjisi gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanımını teşvik etme taahhüdünde bulunurken, diğer yandan da, sürdürülebilir turizm ve doğal altyapıya yatırım yapmaktadır. İşletmeler aynı zamanda bozulmuş ve terk edilmiş üretim alanlarının rehabilitasyonu ile doğal ve yarı doğal bozulmuş ekosistemlerin rehabilitasyonunun teşvik edilmesi sayesinde işletmeler, insanlar ve çevre düzenlemesine dolaylı olmakla birlikte hayati faydalar sağlama taahhüdünde de bulunmaktadır.

3. Kısım

Hükümet desteği için çağrı

Arazi bozulmasının dengelenmesi için ekonomilerin tesis edilmesi için arazi bozulmasının tersine çevrilmesi ve SLM'nin ölçeğinin büyütülmesine yönelik olarak iş dünyasının desteği gerekmektedir. LDN alanına özel sektörün katılımının sağlanması ve yatırımlarının teşvik edilmesi amacıyla hükümetlerin tüm aktörlere eşit imkânlar sağlayan, uzun vadeli öngörülebilir politikalar ve sağlam bir mevzuat çerçevesi ortaya koyması gerekmektedir. Kayda değer politika gereksinimleri arasında şunlar yer almaktadır:

1. Ulusal LDN strateji ve politikaları geliştirirken

ARAZI KAYNAKLARININ DURUMUNUN DEĞERLENDİRİLMESİ VE ÜLKE ÇAPINDA HEDEFLERİN BELİRLENMESİ SÜRECİNDE İŞ DÜNYASIYLA ERKEN DİYALOGA GİRİN:

Firmalar, arazi bozulmasıyla ilgili sorunlara dair kritik öngörülerde bulunabilir, know-how ve yenilikçi teknolojik çözümlerini devreye sokarak gerçekçi hedeflerin belirlenmesine katkı sunabilir.

HERKES İÇİN EŞİT BİR ZEMİN TEŞKİL EDEN AÇIK HUKUKİ GEREKSİNİMLER GELİŞTİRİN:

Bu sayede politikalar tüm firmalara tutarlı biçimde uygulanacağından oyuncular arasındaki uyum ve eşitlik artar.

TİCARİ FAYDALAR SUNUN:

LDN'nin uygulanması maliyetli olabilir. Bu nedenle, hükümet politikalarının SLM, arazi rehabilitasyonu ve restorasyonu uygulamaları için firmalara ekonomik bir teşvik sunması gerekir. Bu politikalar aynı zamanda uyum maliyetlerinin azaltılması için LDN ve özellikle iklim değişikliğine uyum ve etkilerinin azaltılması gibi diğer çevresel ve sosyal politikalar arasında sinerji oluşturmaya odaklanmalıdır.

2. LDN strateji ve politikalarını uygularken

HEDEFE YÖNELİK TEKNİK VE FİNANSAL DESTEK SAĞLAYIN:

Bazı firmalar halen LDN'nin ne anlama geldiği, nasıl uygulanabileceği ve maliyet etkinliği en yüksek iş modellerinin hangileri olduğu konusunda net değildir. Maliyet etkin modellerin tespit edilmesi de dahil olmak üzere firmalara eylem planlarının tasarım ve uygulanmasında destek verilmesi hayati önem taşır. Hükümetler, teknolojik gelişmeleri desteklemek ve araştırma yatırımlarını arttırmak suretiyle sürdürülebilir ve rekabetçi tarım sektörünün verimlilik ile doğal kaynakların verimli kullanımını dengelemesine ve dolayısıyla da ekonomik ve çevresel faydaların elde edilmesine yardımcı olabilir.

DEVAMLILIK ÇOKLU PAYDAŞ DİYALOGUNU KOLAYLAŞTIRIN:

LDN konusunda çoklu paydaş diyaloguna imkan tanıyan kurumların oluşturulması, işletmeler ve sivil toplum kuruluşları dahil olmak üzere tüm paydaşların LDN ile ilgili karar alma süreçlerine katılımını sağlayacaktır.

SONUÇLARI BİLDİRİN:

LDN ve ilgili politika önlemleriyle ilişkili potansiyel risk ve fırsatlara dair bilginin hiç olmaması ya da sınırlı olması firmalar için belirsizlik oluşturur; bu durum ise, yavaş benimseme ve verimsiz politika uygulamasına neden olur. İlk harekete geçenler ve pilot uygulamalardan çıkarılan derslerin diğer işletme ve paydaşların yararına olacak şekilde kamuya paylaşılması ve geniş biçimde iletilmesi gerekmektedir.

3. Etkiyi izlerken

AÇIK İZLEME ÇERÇEVELERİ GELİŞTİRİN:

Yönetişim ve düzenlemelerin icra edilmesi, politikaların etkili biçimde uygulanması ve eşitliğin sağlanmasında önemli unsurlardır. Özellikle, firmaların LDN ve diğer çevresel hedeflere kendi katkılarını izleyip raporlayabilecekleri açık performans göstergeleri son derece önemlidir.

İŞLETMELERE ADAPTE OLMALARI İÇİN ZAMAN TANIYIN:

Firmaların yeni uygulama ve politika gereksinimlerine uyum sağlamaları için yeterli zamanın tanınması işletmelerin ortaya koyacakları çabalarda başarılı olmalarına yardımcı olacaktır. Bu doğrultuda, makul ve öngörülebilir sürelerin belirlenmesi ve bunların gerekli olduğu yerde ve zamanda güncellenmesi gerekmektedir.

Sonuç

Arazi bozulumu zorluğunun üstesinden gelinmesi için iş dünyası, hükümetler ve toplum dahil olmak üzere tüm paydaşlar arasında daha önce benzeri görülmemiş bir işbirliğine ihtiyaç vardır. Bu deklarasyon, arazi bozulumunun dengelenmesi uygulamasına yönelik bir ilk adım niteliğinde olup sahada tüm taraflarca gerçek eylemlerle desteklenmelidir. Yukarıda belirtilen noktaların ışığında, tüm firmaları SLM ve arazi restorasyonunun uygulanmasına yönelik ortak çabada bize katılmaya çağırıyoruz. Takiben atılacak adımlar, sürdürülebilir bir küresel ekonomiye geçişin gerçekleştirilmesi açısından kritik olacaktır.

İŞ FORUMU ORTAKLARI

